

MINISTERUL AGRICULTURI, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI
ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

INSTITUȚIA PUBLICĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CULTURILE DE CÂMP „SELECȚIA”

RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA
ȘTIINȚIFICĂ ȘI INOVAȚIONALĂ
în anul 2017

Resurse umane

Personal total	166
inclusiv:	
cercetători științifici	40
doctori în științe	11
doctori habilitați	2
cercetători științifici pînă la 35 de ani	10
doctoranzi	4

Proiecte realizate în 2017

1. Proiect instituțional aplicativ:

15.817.05.24A Crearea soiurilor și hibridilor înalt productivi de culturi de câmp, adaptați la condițiile stresante de mediu, producerea de semințe primare și perfecționarea tehnologiilor de soi ale plantelor de câmp

2. Proiect instituțional fundamental:

15.817.05.12F Managementul durabil a ecosistemelor agricole cu culturi de câmp pe cernoziomul tipic din Republica Moldova

3. Proiectul din cadrul Programului Horizon 2020:

Improving Drought and flood early Warning Forecasting and Mitigation using Real-Time Hydroclimatic Indicators (IMDROFLOOD)

4. Proiectul din cadrul Programului Horizon 2020:

Innovative Options for Integrated Water Resources Management in the Mediterranean (INNOMED)

REZULTATELE CERCETĂRILOR APLICATIVE

Grâu de toamnă Aport

Transmis în Comisia de Stat pentru 2018

Soi productiv, nivelul de producție constituie în medie 5,82 t/ha, depășește cu 0,14 t/ha martorul *Kuialnic* și cu 0,49 t/ha soiul analog *Vestitor*.

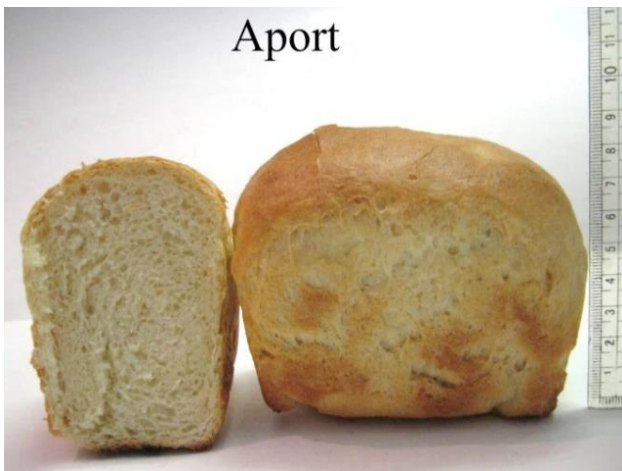
Posedă o înaltă înfrățire productivă – 625 spice la m².

Conținut înalt de gluten – 26,1-29,7%.

Conținutul de proteină – 10,56-12,62%.

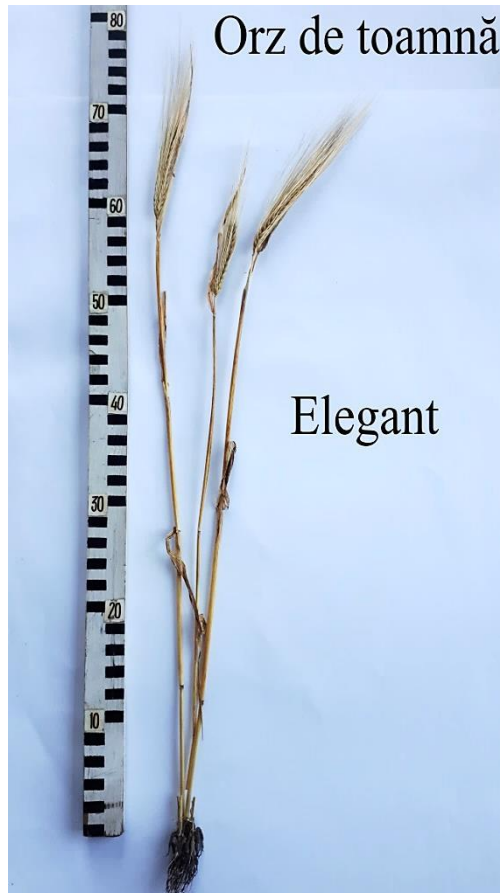

Aport

Orz de toamnă alternativ

ELEGANT

Transmis
în Comisia de Stat
pentru 2018

Soi productiv, depășește cu **0,46 t/ha** martorul Excelent.

Posedă o înaltă înfrățire productivă – **494 spice** la m².

Bobul mașcat, masa 1000 de semințe – **48,3 g**.

Orz de primăvară

OREBELI

**Transmis
în Comisia de Stat
pentru 2018**

Soi productiv, **depășește cu 0,40 t/ha** martorul Sonor.

Bobul mașcat, masa 1000 de semințe – 49,0 g,
cu 4,3 g mai mult în comparație cu martorul.

Ovăz BELOR

**Transmis
în Comisia de Stat
pentru 2018**

Soi productiv,
depășește cu **0,30 t/ha** martorul Scakun.

Bobul mașcat, masa 1000 de semințe – **37,8 g**
cu 2,6 g mai mult decât martorul.

Soi de fasole **CLARINA**

**Transmis în Comisia de Stat
pentru 2018**

Soi timpuriu (**72-75 zile**), productiv.

Se deosebește prin calitate superioară (**24-25% proteine**),
are bobul roșu cu MMB – **220-230 g**.

**Poate servi ca materie primă pentru
industria alimentară (conserve).**

Hibrizi de floarea-soarelui

Transmiși în Comisia de Stat pentru 2018

ELEGANT (HS-21)

Hibrid simplu precoce

- rezistență bună la cădere și frângere, secetă și arșiță;
- rezistență la mană și fomopsis;
- toleranță la lupoaie;

- perioada de vegetație – 100-108 zile;
- producția de semințe – 2846 kg/ha;
- conținutul ulei – 49-50%;
- recolta de ulei – 1517 kg/ha;
- conținutul de coji – 25,6%;
- MMB – 58-60 g.

ETERN (HS-05)

Hibrid simplu semitardiv

- rezistență la lupoaie;
- toleranță la secetă și arșiță;
- toleranță la mană și fomopsis;

- perioada de vegetație – 110-120 zile;
- producția de semințe – 3356 kg/ha;
- conținutul de ulei – 49-52%;
- recolta de ulei – 1609 kg/ha;
- conținutul de coji – 26,3%;
- MMB – 50-52 g.

Cereri de brevet depuse în 2017

Grâu de toamnă soiul **SAVANT**

Transmis în Comisia de Stat
pentru 2017

Soi productiv:
depășește cu 0,91 t/ha
martorul Meleag.

SAVANT

Conținut înalt de gluten
de 25,0-25,9%.

Are o înaltă
înfrățire productivă -
640 spice la m².

Savant

Grâu de toamnă soiul **CLASIC**

Transmis în Comisia de Stat pentru 2017

Nivelul de producție -6,27 t/ha, depășește cu
0,61 t/ha soiul martor Meleag și cu 0,58 t/ha
soiul analog Vestitor.

Grâu de toamnă

Conținut înalt de gluten - 26,1-31,8%

Conținut de proteină -10,2-14,9%.

Are o înfrățire productivă înaltă -
679 spice la m².

Orz de toamnă soiul **BUCUREL**

Transmis în Comisia de Stat
pentru 2017

Soi productiv,
depășește cu 0,58 t/ha
martorul Excelent.

Bucurel

Are o înaltă
înfrățire productivă -
417 spice la m².

Bobul mășcat,
MMB - 56,3 g.

Bucurel

Soia soiul **FLAMURA**

Transmis în Comisia de Stat
pentru 2017

Soi semitimpuriu,
perioada de vegetație
115-120 zile.

SOIA
FLAMURA

Conținutul de proteină
în boabe - 37,1-39,1%.

Producția medie de
boabe 1898 kg/ha,
depășind producția
martorului (s.Aura) cu
409 kg/ha.

Soiul poate fi utilizat
pentru semănăturile dense.

Brevete obținute în 2017

Sfecla
furajeră
RUJA
B MD 231
2017.01.31

Soia
MOLDOVIȚA
B MD 236
2017.07.31

Soia
AMEDIA
B MD 238
2017.07.31

Mazăre
NADIA
B MD 237
2017.07.31

Soiuri omologate în 2017

Grâu de toamnă soiul **CREATOR**

Soi înregistrat
pentru anul 2017

Are înaltă și stabilă
productivitate – 5,84 t/ha.

Conținut de gluten – 28-30%,
depășește mărtoșul cu 2-3%.

Conținut de proteină – 12,3%.

Grâu de toamnă
CREATOR

CREATOR

Se deosebește prin
înaltă rezistență la
cădere și secetă.

Grâu de toamnă soiul **ROD**

Soi înregistrat
pentru anul 2017

Are înaltă și stabilă
productivitate 5,01 t/ha,
depășește cu 0,18 t/ha
mărtoșul Căpriană.

Conținut de gluten – 25-30%.

Conținut de proteină – 12,8%.

Volumul pînii – 540-630 cm³.

Grâu de toamnă
ROD

Se deosebește prin
înaltă rezistență la
cădere și secetă.

Grâu de toamnă soiul **FENIX**

Soi înregistrat
pentru anul 2017

Are înaltă și stabilă
productivitate 5,29 t/ha,
depășește cu 0,43 t/ha
mărtoșul Căpriană.

Conținutul de gluten – 24-26%.

Conținut de proteină – 12,8%.

Grâu de toamnă
FENIX

Volumul pînii –
450-480 cm³.

Se deosebește prin
înaltă rezistență la
cădere și secetă.

Grâu de toamnă
FENIX

Orz de toamnă soiul **AURIU**

Soi înregistrat
pentru anul 2017

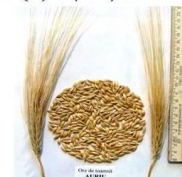
Talia plantei este mai joasă
cu 5-10 cm decât a
soiurilor analogice și
posedă rezistență mai bună
la cădere.

Potențial de producție –
7,0-8,0 t/ha,
depășește cu 0,61 t/ha mărtoșii
naționali (Bț-14/02 și Dostoinfi).

Orz de toamnă
AURIU

Rezistență bună la ger
și regenerare
intensivă primăvara.

Orz de toamnă
AURIU

Soia soiul **AMEDIA**

Soi înregistrat
pentru anul 2017

Soi semitimpuriu,
perioada de vegetație 87-95 zile.

Producția medie de boabe –
2022 kg/ha, depășind producția
mărtoșului cu 210 kg/ha.

Conținutul de proteină în boabe –
37,7-40,4%.

SOIA
S-18-13

Bun premergător
pentru culturile
cerealiere de toamnă.

SOIA
S-18-13

Soiuri omologate pentru 2018

Grâu de toamnă ACORD

Fasole PETRELA

Soia IGORINA

Multiplicarea semințelor soiurilor omologate

Cultura	Cantitatea de soiuri	Cantitatea de semințe, kg
Grâu de toamnă	13	37 760
Orz de toamnă	8	5 500
Orz de primăvară	2	26 845
Ovăz	1	5 200
Mazăre	5	15 450
Soia	6	25 385
Fasole	5	4 750
Măzăriche de toamnă	1	13 680
Măzăriche de primăvară	1	28 660
Năut	1	23 075
Floarea-soarelui	4	10 080
Sfecla de zahăr	4	530

Mențiuni la expoziția „INFOINVENT 2017”

Medalie de aur
Soiul de grâu
FENIX

Medalie de argint
Soiul de orz
AURIU

Medalie de aur
Soiul de mazăre
NADIA

Medalie de bronz
Soiul de soia
MOLDOVIȚA

Testarea produselor de uz fitosanitar în condițiile anului 2017

Total	71
inclusiv	
insecticide	4
fungicide	20
dezinfecțanți	5
erbicide	39
desicanți	3

REZULTATELE CERCETĂRILOR FUNDAMENTALE

Proiectul

15.817.05.12F

**„Managementul durabil a ecosistemelor agricole
cu culturi de câmp pe cernoziomul tipic din
Republica Moldova”**

Conducător de proiect:

dr.hab., prof.cerc. Boris BOINCEAN

CONCLUZII SUCCINTE:

1. Efectul asolamentului este echivalent sau depășește considerabil efectul fertilizării pentru culturile grâului de toamnă, sfecla de zahăr și floarea soarelui.
2. În condițiile anului 2017 irigarea a contribuit la o creștere considerabilă a producției la cultura sfeclei de zahăr.
3. Ponderea fertilității solului în formarea nivelului de producție este invers proporțională efectului obținut de la sistemele de fertilizare, adică cu cât efectul fertilizării este mai mare cu atât ponderea fertilității solului în formarea nivelului de producție este mai mic.
4. A fost demonstrată posibilitatea reducerii cheltuielilor de producere la lucrarea și fertilizarea solului în cazul includerii în asolament a amestecului de ierburi leguminoase și graminee perene.

Proiectul în cadrul Programului Horizon 2020

**PROIECTUL REȚELEI SPAȚIULUI EUROPEAN DE CERCETARE
(ERA-NET) SUSȚINUT DE COMISIA EUROPEANĂ (CE)
ÎN CADRUL PROGRAMULUI ORIZONT 2020
WATER WORKS 2014 (WW 2014)**

Denumirea proiectului:

**„Prognozarea, prevenirea și reducerea impactului negativ a secetelor și
inundațiilor cu folosirea indicatorilor hidroclimatici în timp real”
(IMDROFLOOD)
pentru perioada 2016-2018**

Conducător de proiect pentru Republica Moldova:

Boris BOINCEAN

Scopul principal al proiectului este modelarea și prevenirea secetelor și inundațiilor în vederea reducerii impactului lor negativ în localitățile amplasate în bazinul r.Prut.

Proiectul prevede participarea serviciilor Hidrometeo din Ucraina, România și Republica Moldova amplasate în bazinul râului Prut.

Pentru modelarea posibilelor inundații și secete vor fi integrate datele meteo și hidrologice de scurtă și lungă durată folosind diferite modele testate în țările europene.

**PROIECTUL REȚELEI SPAȚIULUI EUROPEAN
(ERA-NET) SUSȚINUT DE COMISIA EUROPEANĂ (CE) ÎN CADRUL
PROGRAMULUI ORIZONT 2020 WATER WORKS 2015 (WW2015)**

**Denumirea proiectului:
„OPȚIUNI INOVATIVE PENTRU MANAGEMENTUL
INTEGRAT AL RESURSELOR DE APĂ ÎN SPAȚIUL
MEDITERANEAN” (INNOMED)
pentru perioada 2017-2019**

**Conducător de proiect pentru Republica Moldova
doctor habilitat, profesor cercetător Boris BOINCEAN**

Scopul proiectului constă în elaborarea noilor modalități de management al solurilor, care asigură calitatea resurselor de apă în condițiile încălzirii globale.

Proiectul promovează viziunea holistică cu privire la managementul resurselor de apă prin evidența întregului circuit de apă în sol, managementul integral al apei și solului cu o atenție deosebită pădurilor, precipitațiilor atmosferice și folosirii irigației în țările din zona mediteraneană.

În anul 2017 au fost obținute date experimentale privind producția grâului de toamnă și sfeclei de zahăr pe diferite fonduri de fertilizare și cu diferite norme de irigare.

COLABORARE ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ

Nr. d/r	Denumirea instituției	Tema de colaborare	Perioada de colaborare
1	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea-ICDA (România)	Ameliorarea și tehnologia de cultura la grâul de toamnă, floarea-soarelui, soia, mazăre, fasole	2012-2017
2	Institutul de Culturi Bioenergetice și Sfeclă de zahăr a Academiei Naționale de Științe Agrare din Ucraina	Ameliorarea sfeclei de zahăr	2017-2021
3	Institutul de Expertiză al Soiurilor de Plante al Academiei de Științe al Ucrainei	Schimb de informații și organizarea manifestărilor științifice în comun	2017-nelimitat
4	Universitatea Tehnică din Munchen, Germania	Testarea și schimb de material de grâu de toamnă și leguminoase	2015-2017

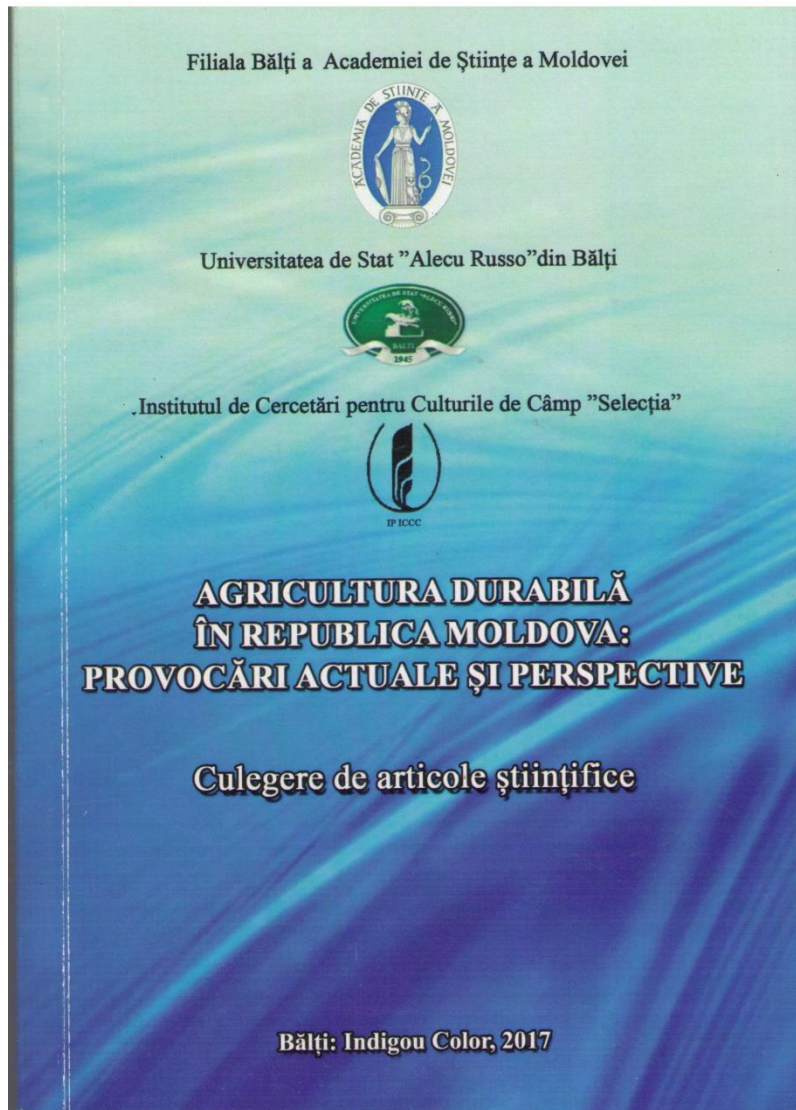

Publicații, emisiuni radio, TV, seminare:

- **Capitole în monografii și culegeri** – 2
- **Articole în reviste cu factor de impact 1,0-2,9** – 2
- **Articole din reviste editate în străinătate** – 6
- **Articole din reviste naționale** – 3
- **Articole în culegeri naționale** – 17
- **Emisiuni radio** – 10
- **Emisiuni TV** – 8
- **Participări la seminare cu rapoarte** – 44

Rezultate cuantificabile

	2017
Numărul de publicații în total	31
Numărul de publicații per cercetător	0,8
Numărul de publicații per 100 000 lei valorificați	0,5
Evenimente organizate	1
Participări la evenimente (seminare, conferințe)	44
Activitatea de brevetare:	
- cereri depuse	4
- brevete obținute	4
- soiuri de plante înregistrate	6
Soiuri și hibrizi creați în 2017:	7
Soiurile incluse în Registrul de Stat pentru anul 2018:	
- soi de grâu	Acord
- soi de fasole	Petrela
- soi de soia	Igorina

Culegere de articole științifice

„Agricultura durabilă în Republica Moldova: provocări actuale și perspective”

Coordonator (editor) – Valeriu CAPCELEA,
doctor habilitat în filosofie, conf. univ.

Filiala Bălți a Academiei de Științe a Moldovei

Culegerea cuprinde 95 articole
în limba română și rusă.

Activitatea financiară în 2017

	Suma, mii lei
Finanțarea bugetară, total,	6903,5
inclusiv proiectul instituțional aplicativ	5574,6
proiectul instituțional fundamental	1328,9
Mijloace proprii și proiecte externe	5491,5
Fondul de salariu de bază / media pe cercetător	1564,0
Procurarea mărfurilor și serviciilor, mijloacelor fixe	3442,8
Reparații / realizat	120,4
Cheltuieli delegații	48,6
Cheltuieli conferințe (sponsorizate de FAO)	49,1

Mulțumesc pentru atenție!!!